

27-11-2020

**WNIOSEK O UDZIELENIE WYJAŚNIENIA W ZAKRESIE STOSOWANIA
PRZEPISÓW O FINANSACH PUBLICZNYCH**

Podstawa prawna: Art. 13 pkt 11 ustawy z dnia 7 października 1992 o regionalnych izbach obrachunkowych
(Dz.U. z 2019 poz. 2137 z późn. zm.)

A. ADRESAT WNIOSKU

Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofska 10, 90-431 Łódź

B. DANE WNIOSKODAWCY**B.1. DANE IDENTYFIKACYJNE**

Rodzaj wnioskodawcy (zaznaczyć właściwy kwadrat)

☒ 1. jednostka samorządu terytorialnego	☐ 2. związek międzygminny	☐ 3. stowarzyszenie gmin, gmin i powiatów
☐ 4. związek, stowarzyszenie powiatów	☐ 5. samorządowe jednostki organizacyjne
(w tym samorządowe osoby prawne)	☐ 6. beneficjenci dotacji z budżetów jst
(w zakresie wykorzystania przyznanych dotacji)

Nazwa pełna

Powiatowe Centrum Usług Wspólnych w Piotrkowie Trybunalskim

B.2. ADRES SIEDZIBY

Powiat

m. Piotrków Trybunalski

Gmina

m. Piotrków Trybunalski

Miejscowość

Piotrków Trybunalski

Ulica

Al. 3 Maja 33

Nr domu

33

Nr lokalu

Kod pocztowy

97-300

Pocztą

m. Piotrków Trybunalski

**B.3. WSKAZANIE PRZEPISÓW O FINANSACH PUBLICZNYCH BĘDĄCYCH
PRZEDMIOTEM WYJAŚNIENIA W ZAKRESIE ICH STOSOWANIA**

Należy wskazać jednostki redakcyjne przepisów będących przedmiotem wniosku o wyjaśnienie wraz z nazwą aktu prawnego w odniesieniu do każdego podniesionego problemu (bez przytaczania treści przepisów).

art. 106, art. 107 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 910).

art. 359 § 1, art. 481 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1740 z późn. zm.).

art. 52 ust. 15 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 17).

art. 60 pkt 7, art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.).

C. OPIS PROBLEMU SKUTKUJĄCEGO WĄTPLIWOŚCIAMI

INTERPRETACYJNYMI ORAZ PYTAŃ (co do których składany jest wniosek o udzielenie wyjaśnień)

Opis problemu

Powiatowe Centrum Usług Wspólnych w Piotrkowie Trybunalskim (zwane dalej PCUW) jest jednostką organizacyjną powiatu utworzoną przez jednostkę samorządu terytorialnego jakim jest Powiat Piotrkowski. PCUW wykonuje zadania określone w art. 6a-6b ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 920) wobec jednostek obsługiwanych między innymi jednostek oświatowych (szkół) dla których Powiat Piotrkowski jest organem prowadzącym. W zakres zadań realizowanych przez PCUW wchodzi obsługa w szczególności finansowa i prawna jednostek organizacyjnych powiatu zaliczanych do sektora finansów publicznych. Jedną z czynności realizowanych przez PCUW są czynności dokonywane we współpracy z jednostkami obsługiwanymi - oświatowymi (szkołami) będącymi jednostkami organizacyjnymi powiatu, a związane z rozliczaniem opłat za korzystanie z posiłków w stołówce szkolnej oraz opłat za zakwaterowanie i wyżywienie w internacie szkolnym.

W ramach rozliczania wyżej wskazanych opłat powstały wątpliwości interpretacyjne, co do charakteru tychże opłat oraz rodzaju i wysokości odsetek jakie winny być od nich naliczane.

Powyższe wynika z faktu, iż:

W przepisie art. 52 ust. 15 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 17) ustawodawca wskazał jednoznacznie, iż opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego w publicznych placówkach wychowania przedszkolnego prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz opłaty za korzystanie z wyżywienia w takich placówkach stanowią niepodatkowe należności budżetowe o charakterze publicznoprawnym, o których mowa w art. 60 pkt 7 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

W świetle art. 60 ust. 7 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.) środkami publicznymi stanowiącymi niepodatkowe należności budżetowe o charakterze publicznoprawnym są dochody pobierane przez państwowe i samorządowe jednostki budżetowe na podstawie odrębnych ustaw.

W art. 67 ust. 1 wskazano, iż do spraw dotyczących należności, o których mowa w art. 60, nieuregulowanych niniejszą ustawą stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256 z późn. zm.) i odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1325 z późn. zm.) zwana dalej „o.p.”.

W dziale III w przepisie art. 53 § 1 o.p. wskazano, iż od zaległości podatkowych, z zastrzeżeniem art. 52 § 1 pkt 2 i art. 54 o.p., naliczane są odsetki za zwłokę. Stawka odsetek za zwłokę określona została w art. 56 § 1 o.p.

Natomiast kwestie związane z opłatami za korzystanie z posiłków w stołówce szkolnej oraz opłatami za zakwaterowanie i wyżywienie w internacie szkolnym uregulowane zostały odpowiednio w art. 106 i 107 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 910).

W ustawie z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 17) w odniesieniu brak jest odpowiednika cytowanego wyżej przepisu art. 52 ust. 15 ustawy w stosunku do opłat za korzystanie z posiłków w stołówce szkolnej oraz opłat za zakwaterowanie i wyżywienie w internacie szkolnym.

Zatem brak jest jednoznacznego określenia czy opłaty z tytułu opłaty za korzystanie z posiłków w stołówce szkolnej oraz opłat za zakwaterowanie i wyżywienie w internacie szkolnym stanowią niepodatkowe należności budżetowe o charakterze publicznoprawnym, czy możliwe jest naliczanie odsetek za nieterminowe wnoszenie tychże opłat, a jeśli tak to jakie rodzaju będą to odsetki (ustawowe zgodnie z art. 359 § 1 Kodeksu cywilnego, ustawowe za opóźnienie zgodnie z art. 481 Kodeksu cywilnego albo odsetki za zwłokę zgodnie z art. 53 § 1 o.p.).

Pytania, co do których składany jest wniosek o udzielenie wyjaśnień przyporządkowane do opisu problemów przedstawionych wyżej

Czy opłaty za korzystanie z posiłków w stołówce szkolnej oraz opłaty za zakwaterowanie i wyżywienie w internacie szkolnym są niepodatkowymi należnościami budżetowymi o charakterze publicznoprawnym do których windykacji (egzekucji) winno stosować się przepisy ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 17) czy też należnościami o charakterze cywilnoprawnym w rozumieniu ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1740 z późn. zm.)?

Jakiego rodzaju odsetki (ustawowe, ustawowe za opóźnienie, odsetki za zwłokę) winny być naliczane z tytułu nieterminowego uiszczenia opłat za korzystanie z posiłków w stołówce szkolnej oraz opłat za zakwaterowanie i wyżywienie w internacie szkolnym?

D. WŁASNE STANOWISKO W SPRAWIE OCENY PRAWNEJ ZAISTNIAŁEJ SYTUACJI

Stanowisko wnioskodawcy do pytania (pytań) przedstawionego w części C.

Zdaniem wnioskodawcy opłaty za korzystanie z posiłków w stołówce szkolnej oraz opłaty za zakwaterowanie i wyżywienie w internacie szkolnym stanowią należności o charakterze cywilnoprawnym, a odsetki od nich winny być naliczane, jak odsetki ustawowe za opóźnienie w rozumieniu art. 481 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1740 z późn. zm.).

Powyższe wynika z faktu, iż ani art. 106 i 107 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 910) czy też przepisach ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 17) ustawodawca nie zawarł przepisów szczególnych wskazujących na fakt, iż opłaty te są niepodatkowymi należnościami budżetowymi o charakterze publicznoprawnym, jak ma to miejsce w przypadku opłat

za wyżywienie w przedszkolu (art. 52 ust. 15 ww. ustawy).

Stanowisko takie potwierdzone zostało przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Katowicach znak: WA-023/62/18 z dnia 13 sierpnia 2018 r. (https://riokatowice.bip.net.pl/?p=document&action=show&id=2858&bar_id=7182)

W związku z brakiem analogicznego przepisu wskazującego, iż opłaty za korzystanie z posiłków w stołówce szkolnej oraz opłaty za zakwaterowanie i wyżywienie w internacie szkolnym są niepodatkowymi należnościami budżetowymi o charakterze publicznoprawnym należy przyjąć, iż są to należności o charakterze cywilnoprawnym, a odsetki od nich winny być naliczane i dochodzone w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie.

Data wypełnienia wniosku	Imię i nazwisko wnioskodawcy lub osoby upoważnionej	Podpis wnioskodawcy lub osoby upoważnionej
23.11.2020 r.		

REGIONALNA IZBA
OBRACHUNKOWA
W ŁODZI

ul. Zamenhofa 10, 90-431 Łódź

tel. (42) 636 68 96, 636 69 11, fax (42) 636 74 24

Łódź, 16 grudnia 2020 r.

WA 4120 - 26/2020-w

Dyrektor
Powiatowego Centrum Usług Wspólnych
w Piotrkowie Trybunalskim

Al. 3 Maja 33
97-300 Piotrków Trybunalski

W odpowiedzi na pismo Pani Dyrektor z dnia 23 listopada 2020 r. zawierające wniosek o wyjaśnienie, czy opłaty za korzystanie z posiłków w stołówce szkolnej oraz opłaty za zakwaterowanie i wyżywienie z internacie szkolnym są niepodatkowymi należnościami budżetowymi o charakterze publicznoprawnym, czy też należnościami o charakterze cywilnoprawnym oraz wskazanie jakiego rodzaju odsetki winny być naliczane z tytułu nieterminowego uiszczania opłat za korzystanie z posiłków w stołówce szkolnej oraz opłat za zakwaterowanie i wyżywienie w internacie szkolnym – uprzejmie informuję, że w przedmiotowej sprawie Izba podziela stanowisko Pani Dyrektor przedstawione w skierowanym zapytaniu.

Dodatkowo wskazać należy, że ustawa Prawo oświatowe, jak również ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych nie zawierają definicji legalnej należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny. W celu dokonania właściwej kwalifikacji należności, o których mowa w pytaniu, można posiłkowo odwołać się do literatury przedmiotu. Paweł Majka wskazuje, że „pomocne w jego interpretacji (pojęcia ww. należności – przyp. Izby) są ustalenia doktryny odnoszące się do rozumienia tego terminu oraz treść art. 5 ust. 2 u.f.p., który wskazuje przykładowe daniny publiczne. W doktrynie termin „należności cywilnoprawne” odnosi się do należności wynikających z relacji, która łączy dwie strony stosunku prawnego związanego z obowiązkiem zapłaty daniny. W tym ujęciu należnościami cywilnoprawnymi będą środki publiczne niezaliczane do tych, których wymiar i pobór nie opiera się na władztwie finansowym oraz przymusie, i niestanowiące niepodatkowych należności budżetowych wymienionych w art. 60 u.f.p.(...). Odwołując się do art. 5 ust. 2 u.f.p., który wskazuje przykładowe dochody, za należności o charakterze cywilnoprawnym należy uznać: wpływy ze sprzedaży wyrobów i usług świadczonych przez jednostki sektora finansów publicznych (...).

Cechą charakterystyczną należności mających charakter cywilnoprawny jest to, że związane są ze stosunkiem cywilnoprawnym łączącym osobę prawną, którą reprezentuje jednostka

sektora finansów publicznych, oraz podmiot zobowiązany do ich uiszczenia. Do relacji pomiędzy tymi podmiotami stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego.

Jako należności cywilnoprawne, do których znajdzie zastosowanie komentowana regulacja, w literaturze wskazuje się opłaty za użytkowanie wieczyste (...).” (tak: Paweł Majka (w:) Ustawa o finansach publicznych. Komentarz – praca zbiorowa pod red. Zbigniewa Ofiarskiego, WKP 2019 – komentarz do art. 55, teza 3).

Powyższe, w ocenie Izby, odnieść odpowiednio można do opłat za posiłki w stołówkach szkolnych oraz opłat za zakwaterowanie i wyżywienie w internatach, o których mowa w art. 106 i 107 Prawa oświatowego.

Z poważaniem

PREZES
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi
dr Ryszard Paweł Krawczyk

